

У.бр.666/2006

ВО ИМЕТО НА НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ВРХОВНИОТ СУД НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, во совет составен од претседателот на Судот Дане Илиев - претседател на советот и судиите: м-р Милка Ристова и Благој Доновски - членови, со записничарот Исмета Амет - виш соработник, решавајќи по тужбата на тужителот ЈП „ПАЗАРИ“ Битола, изјавена против решението на Комисијата за решавање на жалби од областа на конкуренцијата Уп.ИИ бр.09-4/1 од 13.01.2006 година, за злоупотреба на доминантна позиција, на седницата одржана на ден 09.05.2006 година, согласно со член 42 став 2 од Законот за управните спорови, донесе

ПРЕСУДА

Тужбата на тужителот ЈП „ПАЗАРИ“ Битола, изјавена против решението на Комисијата за решавање на жалби од областа на конкуренцијата Уп.ИИ бр.09-4/1 од 13.01.2006 година, СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА.

Образложение

Тужителот со тужба до Врховниот суд за управен спор ја оспорува законитоста на решението на тужениот орган означено во изреката на пресудата, поради погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и поради погрешна примена на материјалното право, со предлог оспореното решение да биде поништено.

Тужениот орган поднесе одговор на тужбата со кој што ги оспорува тужбените наводи на тужителот, со предлог тужбата да биде одбиена како неоснована, а побиваното решение да биде потврдено.

Врховниот суд на Република Македонија, постапувајќи по тужбата на тужителот, го испита побиваното решение во границите на тужбеното барање во смисла на член 40 од Законот за управните спорови, па по оценка на тужбените наводи, одговорот на тужбата и списите во предметот, најде:

Тужбата е неоснована.

Со оспореното решение, делумно е уважена жалбата на тужителот изјавена против решението на Комисијата за заштита на конкуренција бр.05-56/27 од 25.10.2005 година, со кое што било утврдено дека ЈП „ПАЗАРИ“ Битола, ја злоупотребува доминантната позиција на пазарот, на начин што од 2003 година формира и наплатува превисоки цени за издавање на продажен простор - тезги под закуп на пазарите на мало на територијата на град Битола. Се забранува ЈП „ПАЗАРИ“ Битола, да ги применува цените формирани со одлука бр.02-443/4 од 30.12.2002 година за утврдување на услугите на ЈП „ПАЗАРИ“ Битола, за издавање на продажен простор - тезги под закуп на пазарите на мало, а за која одлука согласност дал Советот на Општина Битола со решение бр.07-130/11 од 27.02.2003 година. Се наложува на ЈП „ПАЗАРИ“ Битола, формирањето на цените за издавање на продажен простор - тезги под закуп на пазарите на мало да го врши врз основа на трошковниот принцип во рок од 30 дена од конечноста на ова решение. Во случај на непостапување по условите на точка 2 и 3 од ова решение, ќе бидат преземени дејствија заради примена на казнените одредби од член 47 од Законот за заштита на конкуренцијата. Тужениот орган оценил дека во одбиениот дел на жалбата на тужителот, решението на првостепениот орган е законито, односно дека првостепениот орган правилно постапил кога во смисла на член 14 и член 15 од Законот за заштита од конкуренција го донел побиваното решение.

Врховниот суд на Република Македонија наоѓа дека тужениот орган со оспореното решение не го повредил законот на штета на тужителот, а поради следново:

Согласно член 3 став 1 точка 14 од Законот за комунални дејности („Службен весник на РМ“ бр.45/97), комунални дејности во смисла на овој закон се и одржување и користење на пазари на големо и мало, под што се подразбира одржување на комуналните објекти, односно просторот и објектите изградени за давање на услуги на трговија.

Согласно член 14 од истиот закон, комунална дејност може да се врши со основање на јавно претпријатие за комунална дејност, со давање концесија за вршење на комунална дејност на начин утврден со закон и со дозвола за вршење на комунална дејност.

Според член 29 од истиот закон, основен критериум за плаќање на комунална услуга - одржување на пазари на големо и мало, се врши во мерна единица денари спрема продажно место.

Согласно член 1 точка 1 и 3 од Законот против ограничувањето на конкуренцијата („Службен весник на РМ“ бр.80/99), договорите склучени меѓу претпријатијата или групи на претпријатија за остварување на некоја заедничка цел и одлуките донесени од страна на групи на

претпријатија ќе бидат ништовни и нема да произведуваат правно дејство ако таквите договори или одлуки преку ограничувањето на конкуренцијата веројатно ќе влијаат врз производните или пазарните услови поврзани со тргувањето со одредени производи или трговски услуги. Одредбата од овој став нема да се применува на оние случаи за кои со овој закон е поинаку определено.

Под претпријатија во смисла на овој закон ќе се смета секој вид на деловен потфат без оглед на тоа како е организиран и од кого е воден (трговец, трговец - поединец, трговско друштво, задруга, јавно претпријатие, здружение), слободните професии (адвокати, лекари, архитекти, сметководители, нотари), како и секое физичко или правно лице или јавна власт што се ангажирани во водењето на некоја економска активност, без оглед на тоа дали се сметаат за трговци или не.

Согласно член 25 став 1 и 2 од истиот закон, претпријатието поседува доминантна позиција на пазарот, во смисла на овој закон, ако тоа претпријатие како потенцијален продавач или купувач на одреден вид производи или трговски услуги, нема конкуренти или не е изложено на некоја посериозна конкуренција, или во споредба со своите конкуренти, претпријатието завзема водечка, предоминантна позиција на пазарот.

При утврдувањето дали едно претпријатие поседува доминантна позиција на пазарот во смисла на став 1 точка 2 од овој член, особено ќе се земе предвид: делот од пазарот што му припаѓа; неговата финансиска сила; неговиот пристап кон пазарите на кои се продаваат или купуваат релевантните производи или услуги; врските со другите претпријатија; правните или фактички постојните пречки што го спречуваат или организираат пристапот на другите претпријатија до пазарите; способноста за прилагодување на сопствената понуда или побарувачка на други производи или трговски услуги и можностите за тргување со други претпријатија.

Според член 3 став 1 и 2 и член 5 алинеја 1 од Законот за заштита од конкуренција („Службен весник на РМ“ бр.4/05), овој закон се применува на сите облици на спречување, ограничување или нарушување на конкуренцијата што произведуваат дејство на територијата на Република Македонија, дури и кога тие произлегуваат од акти или дејствија сторени или преземени надвор од територијата на Република Македонија. Овој закон се применува на претпријатијата, здруженијата на претпријатијата, поврзаните претпријатија и државната управа; правните лица чии основачи или сопственици на удели или акции се Република Македонија, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје и правните и физичките лица на кои што согласно со закон и други прописи им е доверено извршување на услуги од општ економски интерес или имаат посебни и ексклузивни права или концесии, освен во

случаите кога примената на одредбите од овој закон би го спречило извршувањето на надлежностите утврдени со закон или за кои што тие субјекти се основани.

Претпријатие, е секој вид на деловен потфат без оглед на тоа како е организиран и од кого е воден (трговско друштво, трговец поединец, јавно претпријатие, задруга, здружение на претпријатија и друго), слободните професии (адвокати, лекари, архитекти, сметководители, нотари и друго), како и секое друго правно или физичко лице или државна управа што се ангажирани во водењето на некоја економска активност, без оглед на тоа дали се сметаат за трговци или не.

Според член 14 став 1 од наведениот закон, забранета е секоја злоупотреба на доминантната позиција од едно или повеќе претпријатија на релевантниот пазар или негов суштествен дел.

Согласно член 15 од истиот закон, комисијата во случаите од членовите 13 и 14 на овој закон, со решение: ја утврдува доминантната позиција и однесувањето на претпријатието со кое се злоупотребува таквата позиција, односно се спречува, ограничува или нарушува конкуренцијата, како и времетраењето на таквото однесување, го забранува секое натамошно однесување на претпријатието од став 1 точка 1 на овој член; ги определува мерките и роковите за отстранување на штетните последици од таквото однесување и ги утврдува другите соодветни мерки и рокови за нивно извршување што придонесуваат за воспоставување на конкуренцијата меѓу претпријатијата на релевантниот пазар.

Во конкретниот случај, од списите во предметот произлегува, дека тужителот имал доминантна позиција на пазарот во вршењето на комуналната дејност - одржување и користење на пазарите на мало, односно немал конкурентност на релевантниот пазар бидејќи бил единствено претпријатие на територијата на град Битола со што се создавале услови за диктирање на условите на пазарот. Поради тоа, тужителот користејќи ја таквата доминантна позиција на пазарот, формирал и наплатувал превисоки цени за издавање на тезги под закуп на пазарите на мало, кои биле формирани самостојно со одлука на Управниот одбор на друштвото, што било спротивно на членот 29 од Законот за комунални дејности, според кој основен критериум за плаќање на комуналната услуга - одржување на пазари на големо и мало, се вршело во мерна единица во денари према продажно место.

При ваква состојба на работите, според утврдената фактичка состојба и цитираните законски одредби, Судот оценува дека нападнатото решение на тужениот орган е правилно и законито.

При одлучувањето, ценети беа тужбените наводи истакнати во тужбата од страна на тужителот, дека при одлучувањето од страна на двете комисији бил изведен погрешен заклучок дека тужителот како јавно претпријатие ја злоупотребил доминантната позиција на пазарот на начин што формирал и наплатувал превисоки цени за продажен простор - тезга, вклучувајќи ја и резервацијата како посебен надоместок, бидејќи истите цени биле формирани со одлука на Управниот одбор бр.02-443/4 од 03.12.2002 година, а за која одлука имал дадено согласност и Советот на Општина Битола со решение бр.07-130/11 од 27.02.2003 година. Меѓутоа, според утврдената фактичка состојба и наведените законски одредби, Судот оцени дека изнесените тужбени наводи се неосновани. Ова од причини што тужениот орган во побиваното решение дал јасни образложени причини кои во целост ги прифаќа и овој суд. Ова поради фактот што тужителот цените за наведените услуги не ги формирал врз трошковен принцип како што посебно се предвидувало во одредбата на членот 29 од наведениот закон. Посебно месечниот надоместок за резервација што го наплатувал тужителот за издавање на продажно место - тезга под закуп, самото по себе не претставува услуга што може да се оправда како посебен трошок и не може да претставува критериум за определување на закупнината. Со тоа може да се констатира дека не постои економска оправданост, резервацијата да биде вклучена во калкулацијата на цената заедно со другите трошоци.

Врз основа на сето горе изложено, Судот согласно со член 42 став 2 од Законот за управните спорови одлучи како во изреката на пресудата.

Пресудено во Врховниот суд на Република Македонија на ден 09.05.2006 година под У.бр.666/2006.

Виш соработник - записничар
Исмета Амет с.р.

Претседател на Судот - советот
Дане Илиев с.р.

За точноста на отправокот - т в р д и: секретар

СН/

